

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

LAUSUNTO

3.7.2015

**Asia: LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE
LAIKSI ELÄINTAUTILAIN MUUTTAMISESTA**

Viite: Lausuntopyyntö 8.5.2015 MMM006:00/2015

Pyydettyinä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry toteaa:

Liitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ja esittää seuraavat huomiot:

Eläinlääkäriliitto kannattaa lähtökohtaisesti hallinnollisen taakan vähentämistä. Taakkaa tulisi liiton mielestä kuitenkin vähentää siten, että ei samalla lisättäisi mahdollisuutta eläintautien leviämiseen tai heikennettäisi ihmisten terveyden suojaamista. Eläintaudit ja zoonoosit leviävät kaikista tehokkaimmin elävien eläinten ja eläintuotteiden välityksellä. Tämän vuoksi olisi ensiarvoisen tärkeitä, että em. tuotteiden tuonti ja liikkuminen olisi säädeltyä ja kaikilta osin valvottua. Eviran Afrikkalaisen sikaruton mahdollisista maahantuloiteistä tekemän riskiprofiilin perusteella tarkkakaan havainnointi ei estä tautien leviämistä ja niiden havainnointi on nykyiselläänkin hidasta.

1. Eläintautilain vuoksi valtion varoista maksettavat korvaukset

Eläintautilain tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää eläintauteja. Eläintautien havaitsemisessa ja ilmoittamisessa nopeus on merkittävä leviämistä hidastava ja ehkäisevä tekijä. Eläimen omistaja tai haltija on olennaisessa asemassa eläintautien ilmoittamisessa. Eläinlääkäriliitto pitää tärkeänä, että eläinten omistajat ilmoittavat eläintautiepäilyt viipymättä eläinlääkärille. Pelko siitä, että mahdollisia pesu-, desinfiointi tai saneeraus kustannuksia tai eläimen arvon menetyksiä ei korvata, ei saisi hidastaa ilmoituksen tekemistä.

2. Eläinten laittomaan maahantuontiin liittyvä viranomaistoiminta

Liitto kannattaa muutosesitystä sinänsä, mutta pitää eläintautien leviämisen kannalta

huonona mahdollisuutta eristää eläin tai tavara määräpaikassa tai muussa paikassa. Eläintä/tavaraa ja sen liikkumista on mahdoton valvoa muussa kuin hyväksytyssä karanteenipaikassa. Laittomasti tuotujen eläinten tuonti on lisääntynyt vuosi vuodelta. Tuojat ovat yleensä erittäin tietoisia ottamastaan riskistä ja pitävät kiinnijäämisen mahdollisuutta vähäisenä. Tuojilla ei ole intressiä estää eläintautien tai zoonoosien leviämistä Suomeen, vaan he myös muulla käyttäytymisellään ovat uhka maamme hyvälle eläintautitilanteelle. Liitto katsoo, että riittämättömät sanktiot edistävät laitonta tuontia.

3. Oriin sperman säilytyksen luvanvaraisuus ja spermavarastojen hyväksyminen

Eläinlääkäriliitto vastustaa muutosesitystä, jolla spermaa voitaisiin varastoida ilman laitohyväksyntää. Kyseessä voisi tällöin olla joko Suomessa kerätty sperma tai maahantuotu sperma. Pakastesperman käyttö on lisääntynyt ja mikäli sitä saadaan varastoida ilman valvontaa, on eläintautien leviämisen vaara ilmeinen. Nykyinen käytäntö sperman varastoinnista hyväksytyllä oriasemalla tai sperman vastaanottoasemalla on hyvä. Sperman liikuttelu ja käyttö on jotakuinkin hallinnassa. Liitto ei kannata käytäntöä, jossa spermaa voitaisiin kuljettaa ja varastoida myös em. hyväksytyjen asemien ulkopuolella. Tästä poikkeuksena ovat eläinlääkärien tekemät kotitallisiemennykset. Jokaisella asemalla tulee olla vastuueläinlääkäri, joka vastaa aseman toiminnasta.

Hevosten siementäminen on voimakkaasti kytköksissä yleiseen taloustilanteeseen. Mitä parempi taloussuhdanne on, sitä enemmän hevosia siemennetään. Tällöin toimijoina on myös alaa ja säädöksiä tuntemattomia henkilöitä ja eläintautien leviämisen vaara kasvaa. Muutoksen jälkeen erityisesti pakastespermasäiliöitä kuljetettaisiin ja säilytettäisiin hallitsemattomasti eri talleilla. Mahdollisen eläintaudin jäljittäminen olisi muutoksen jälkeen mahdotonta.

4. Porojen ja vesieläinten kuljetus

On ymmärrettävää, että Suomen, Ruotsin ja Norjan välisessä liikenteessä poroja kuljettavia ajoneuvoja ei ole eläintautien torjunnan vuoksi perusteltua pestä eikä desinfioida kuljetusten välillä. Pohjois-Suomessa porot vaeltavat muutoinkin melko vapaasti ja mahdolliset taudit tarttuvat tällöin. Tautitilanne eri pohjoismaissa on melko samanlainen, eikä tällä hetkellä ole nähtävissä porojen välityksellä leviäviä eläintauteja tai zoonooseja.

Mikäli 73 § muutetaan esitetysti, ei muutoksella rajata kuljetuksia vain pohjoismaiden välille, vaan se kattaa kaikki rajat ylittävät kuljetukset. Asetusmuutoksen jälkeen sorkkaeläimistä myös laamoja ja alpakoita sekä sirkuseläimiä voitaisiin kuljettaa ilman ajoneuvon pesua ja desinfiointia. Tämä ei liene eläintautien torjunnan kannalta perusteltua.

Muilta osin Suomen Eläinlääkäriliitto ry:llä ei ole luonnokseen huomauttamista.

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja